

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanae Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Eius in malos daemones potestas, & reliquae virtutes, ibidem

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

monstravit. Angli quidem scriptores sibimartyrem vendicant, & Hyber-
 ni sibi. Ego quoniam ipse in Anglorum de vrbe Seminarij albo sua manu se
 Cornubientem in scripsit anno octogesimo, Anglum dico. De matre etiam
 disputatur, an Angla fuerit, an ex stirpe apud Hybernos non ignobili: certe
Cornelius post tres annos repertam in Insula marito viduam, apud hospitam
 suam Dominam Arondeliam collocavit ut vitæ utriusque subsidii nobilis
 hospitiæ liberalitate aleretur; *Cornelius* vero ipse à puero ad literas eo ardore
 ferebatur, ut ludentibus condiscipulis se subducens libris incumberet. Quem
Ioannes Arondelius (is qui amplissimis possessionibus splendorem domesti-
 cum adiungens, in occidua eius insulæ regione, nomen sibi fecit Magni A-
 rondelij) chartis sub sepimento affixum cum vidisset, rogassetque cur suis
 in prato vicino non colluderet potius? *Quoniam maiori*, inquit puer, *ca-*
pior librorum voluptate. Eo delectatus responso Arondelius, nummo aureo in
 præsentiarum donatum monet ut *quo capisset pede pergerat*, fractum in reliqua
 ætate percepturus copiosum; deinceps verò cum domi, tum non mediocriter
 proficiente in Academia Oxoniensi pluribus annis fouit, transmisitque; deinde
 Rhemos. Hinc profectus Romam Anno octogesimo, Theologicis adhibitus
 est; & anno altero coram Pontifice (ut illius fert mos Seminarij) in Nataliis
 Christi Domini peroravit. Domesticis magno fuit in omni virtutum genere
 exemplo, & tam magna modestia, ut cum tribus annis Collegiū Romanum
 (non longo itinere) studiorum causa frequentasset, quâ illic ab Anglicano
 iretur ignoravit. Sacerdotio initiatus, redijt ad veterem Mæcenatem *Aronde-*
lium, qui domo receptum, dum vixit, coluit, moriensque commendavit Vi-
 duæ Baronis de *Stourton* quam secundis sibi nuptiis iunxerat. Erat *Arondelius*
 non minus fide Catholica quàm ingentibus facultatibus illustris. Repetito
 igitur eo consilio quod puer acceperat (ut *quo pede capisset pergeret*) non
 cessabat *Cornelius* hortatorem suum animare assidue ad constantia, ut quam
 Religionem imberberat, ab ea se nullo oblato discrimine pateretur dimoueri,
 captis autem adderet non imparem coronidem; neque fuit irrita monitio.
 Ipse verò quâ vitæ innocentia, quâ sermonis inter concionandum grata ve-
 hementia, rem Catholicam ijs in oris ad decennium sustinuit propagavit-
 que, potestate præsertim in malignos spiritus memorabilis; ferturque cum
 non-dum ætatis annum trigésimum exegisset, tantum ieiunijs, oratione, cæ-
 terisque asperitatibus contendisse in quibusdam expellendis, ut paucis mensi-
 bus canis inspergeretur; tum vero cum plurimum in altero eijciendo labo-
 rasset, neque obstinatus hospes cederet, sub Missæ Sacrificium petijisse ut po-
 tius ipse deleteretur de libro vitæ, quàm ut Dei gloria, Ecclesiæ potestas, resque
 Catholica apud astantes pateretur detrimentum; quâ prece victus malus dæ-
 mon confestim exiijt, clamans se *Cornelij* Charitate deturbatum: Alter
 cum eijceretur obtulit per iocum asses duos ad restem comparandum, quo
Cornelius intra annum penderet. *Neque semper est mendax qui nequam semper*
est. Nam famulo domestico prodente comprehensus pependit. Fuerat id il-
 li frequen-

Eius in ma-
 los dæmo-
 nes pote-
 stas,

1594.
Pariendi
cupidas.

li frequenter in votis: Etenim rogatus aliquando vt pij aliquid inscriberet libro qui offerebatur, Metro Anglicano scripsit in hanc sententiam. *O si possem, hac quam vellem carne spoliari! Quam vel veste, quam vel Cruce, quam equuleo liberari!* Tum Latinè, *spernere mundum, spernere nullum, spernere sese, spernere se sperni, vita boni Monachi est.* Et sanè in omni vita comodorum quorumcumq; fuit negligentissimus; Totus in Deum erectus, atq; in ijs quæ in se diuinu obsequiu aut in alijs promouere possent vigilantissimus. Nullo se auræ iniquitate, nullo persecutionis metu, quin salutaria adferret remedia, eaq; opportunè importunè ingereret deterreri sinebat; Mutatis stationibus conuocatos aliò & aliò Catholicos solabatur, hortabaturq; ad constantiam, recreabat concionibus, sacrisq; penitentia & Eucharistia mysterijs confirmabat: illiconferti summo studio confluere vel intèpesta nocte: sæpe cum priuatis in adibus conuenire intutum esset, securitatem in opaco tyliuarum longè à militari via concioni quærebat, & pronis vbiq; auribus audiebatur. Erat enim illi mirus & accésus in dicèdo spiritus, neruus in persuadendo, in reprehendèdo acrimonia, & constantia. Vix tertius ab aduentu eius in Insulam effluerat annus, familiaria supra 30. eo auctore ab nefaria Hæreticorum cæna, atq; omnino ab eorum fanis se abstinerunt. Iacebat abiectus ab omnibus ruri in casula pediculario morbo æger extra spem vitæ senex Hæreticus, muscis obsitus, & sordidis vnde quaque bestiolis toto passim corpore miserabiliter amebus, diritate spectaculi, & graueolentia fæditate horrendus. *Ioannes* ærumnosi hominis comperta destitutione confestim euolat; inuento affidet noctem integram; solatur, in spem vitæ melioris excitat, ab errore deducit; demum à noxis sacra confessione expiatum Extrema-Vnctione confirmat, pollicitus diuinum etiam viaticum (si in alteram noctem superesset) allaturum. Redijt *Ioannes* ad suos ex ea peruigilatione adeò totis vestibus oppletus illuue & multo verme, vt confestim deposita, ex vlu deinceps esse nequiuerint: Sed illa, præ veste quam defungenti seni mercatus fuerat, vilis erant pretij.

Et in deū.

Ingens illi pietas in Deum fuit, in se odium ingens. Horas vnique actioni addictas habebat fixasque, quas nunquam nisi aliena causa violaret. Quinta à noctis medio sacrificare consueuerat, nè qua postmodum necessitas litationem impediret: Quà vna in functione dicebat animum suum nonnihil diuiniore sensu tenere scere, & quidquid illud esset temporis solidè plenum esse Paradiso. Nunquam non aliqua in eius parte lachrymas effundebat, & cum sanctiore hebdomadâ Christi Domini passi relegerat historiam. Abripiebatur aliquando in rerum diuinarum commentatione tam longè à sensibus, vt cum vir nobilis consilij causa fuisset ad ipsum ingressus, repertum nixis humi genibus, decussatis pro pectore brachijs, immotis & in sublime erectis luminibus, diu nullo potuerit strepitu ad se reuocare, cumque an superstes vitæ, an iam expers esset ambigeret, intento demum conatu excitauit, rogantem obtestantemque nè quem faceret eius rei quam compererat conscium. In se atque in corpore suo flagris acriter sauebat: Cilicium gestabat promissum in saguli modum

In se seuerus.

dum genuum tenus nodis intextis vndique asperatum; Annos complures qua- 1594
ternis per hebdomadem diebus edendi se penuria macerabat, donec ab Hen-
rico Garnetto, postquam se illi subiecit, ieiunia tam seuerè prorogare prohibi-
tus est. In egenos largè profundeabat omnia, sui negligens, Deo fretus; hor-
tabaturque omnes ad similem profusionem, certos nunquam sibi quæ ex usu
essent de fore dum Deo fenerentur. Quibus quod erogarent non suppètebat,
eos iubebat præsentè alterius inopiam recitata pro eo dominica precatione mi-
tigare. Porro quàm Deo curæ sit huiuscemodi virorum salus dum hora illa ve-
niat quæ coronæ reddendæ præfixa est inde conficias, quòd commorantem in
viri nobilis Palatio in prato Mileno (sic loco nomen est vno ab Londino mil-
lario) cinxerant indagine vestigatores Regij, & improviso Palatium ingressi, in
ipsum rectâ conclauē se inferunt vbi Ioannes imprudens periculi, togam exu-
tus & pallium (vt domi priuatim sit) dabat operâ scriptioni, & forte calamum
(vt asolet) ore tenebat: Miratus tumultuosam foris aperiendæ licentiam, res-
picit, & conspicatus satellitium, immotus sedet. Illi hæere, & tanquam præ-
dâ frustrati circumspèctare; Tum Ioannes id quod res erat suspicatus, diuinitus
eorum obtutus impediri, silentio per medios illos egreditur, nec data saluta-
tione, nec accepta, nec calamo ab ore dimisso, Transientem per hortum obi-
uij duo Catholici familiares sistunt, & hominis grauissimi cultum leuiculum
admirantes, quid agat rerum sciscitantur; Euentu cognito, Deum venerati, San-
ctimoniam viri passim laudauere.

IX. At quando colligendi fructus tempus opportunum diuini Hortulanæ
iudicio maturuerat, vnusquispiam è mediastinis, quem Domina, egenum ho-
minem miserata, in domū ad vilia seruitia admitterat, spem vecordissimam con-
ceperat potiundæ nobilis è gynæceo Virginis in connubio, si Ioannem, à quo
fuerat acrius de audacia obiurgatus, ministris Regijs tradidisset. Prouinciam ob-
tinebat pro Rege Vice-Comitis titulo, Eques Georgius Mortonus: Duum viri
Capitales erant, ex eorum numero quos vulgo Iustitarios, seu Irenarchas appel-
lant, Georgius Trenherus & Rudolphus Horsæus. Hisce facit silentio iudiciū
infidus ardore eorum omnium quæ domi ex interuallo gerebantur. Delibera-
tum ijs erat sacro Dominicæ Resurrectionis die domum adoriri: Sed cum Io-
annes accepta, vnde nescio, periculi suspicione, nequidquam obnitente Do-
mina maturasset euadere, post in-pertitum illico à media nocte domesticis in
sacro Paschale Sacramentum, certiores ab nefario proditore facti quiescere. Io-
annes in vicinia clam questum facere occæperat animarum, & sui quàm alieni
discriminis negligentior redire tergiuersabatur. Tamen cum vrgeret Domina
red-tum vel fortunatum vel si res ferret capitis sui pretio, diutius oblectari tan-
tæ fidei & charitati nequiuit. Altera secundum Pascha Dominica, quâ boni
Pastoris ex Euangelio partes repetuntur, dum agendis à sacro quinta hora facto
gratijs intendit, duum viri cum satellitio Castri muros transgressi, nudis mucro-
nibus penitus in aedes percurrunt, fores & quidquid repagulorum erat aut e-
uertunt aut frangunt: Sed dum se Ioannes iniecit in latebram, seru-